

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejáratól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 60 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petik sor egyszer 10 kr, minden következéskor 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az első pihenő

Arad, deczember 23.

A képviselőház tegnap tartotta az évben utolsó ülését, és a honatyák haza tértek övéik közé megülni azt a magasztos születés-napot, melyre az angyalok ezekkel a szavakkal hirdettek: **»Béke a jó akaratú embereknek.«**

Valjon meg lesz-e a béke már egyszer közéletünkben? Elérjük-e azt az időt, hogy a gyűlölködés a haza jóvoltáért folytatott buzgólkodás nemes versenyévé szelidül, hogy az ellenségek lovasias fegyverekkel küzdő politikai ellenfelekké válnak? Remélhetjük-e ezt, midőn szorongó szívünk aggodó sejtelmek egyre bizonyosabbá teszik előttünk, hogy a világ béke áldásait csak úgy tehetjük gyümölcsözővé hazánk javára, ha a belső békének kedvező napjait államiságunk biztosítása- és betetőzése folytonos és fokozott munkássággal töltjük be?

Hiu reménykedés! A lezajlott képviselőházi viták megmutatták, hogy az ellenségek nemcsak a nem felejtett, és alapja ma is az engesztelhetetlen gyűlölködés, célja az anarchia és fegyvere a lázítás. A nemzet és az ő képviselőiben a kormány és a mögötte álló többség bátran levonhatja konzekvenciáit azon meggyőződésnek, hogy ezzel az ellenségkel nincs megalkuvás, és hogy ezzel szemben csak úgy biztosíthatja magának az üdvös munkássághoz szükséges

békét, ha ezt a fakciózus, ezt az állam-bontó irányzatú ellenzék teljesen legyőzi, fegyvereit kezéből kiüti és harczképtelenné teszi.

Az országgyűlés eddig lezajlott szakasza ennek az élethalál harcoknak volt egyik bevezető ütközete, melyben a szabadelvű párt vezére a védelemből a támadás tereére lépett és az oppozíciónak súlyos erkölcsi vereséget készített, oly annyira, hogy ez utóbbi lobogóit bevonva csufosan meghátrált.

A választási atrocitások özönével akarta az illiberális ellenzéki szövetkezet tervszerű taktikával a szabadelvű párti többséget elárasztani, törvényességét tagadásba venni és hitelét ország-világ előtt megrontani. A kombinált támadást készen várta a kormány és a többség; vezérszónokai és első sorban a miniszterelnök lerántották a támadók arcáról a hypokrizis álcáját, megczáfolhatatlan adatok halmazával igazolták be azon hallatlan választási visszaéléseket, melyeket éppen az erkölcsbírák fellepített ellenzéki kolompások érdekében követtek el, és az ellenzék, melyben a hypokriták részesültek oly alapos volt, hogy a készletben levő argumentumok nagy részére a sor még rá sem került.

Nincs rajta mit csodálkozni, a parlamenti vitákkal párhuzamosan folytak az igazoló bizottságok ülései, és ezeken a megtámadott ellenzéki mandátumok szennyesei oly piszkos nyomait tüntették ki a lelketlen népámitásnak, a részrehajló

erőszakoskodásoknak, a szavazatok meghamisításának, hogy a képviselőházban a választási visszaélésekről papoló ellenzéki szónokoknak valósággal torkukon rekedt a szavuk.

Arról nem is szólva, hogy a hírhedt abbénak, Hock Jánosnak mandátuma ellen a vizsgálatot elrendelték, magának a csapatvezetőnek megválasztása körül is a visszaéléseknek oly súlyos és beigazolt tényei derültek ki, hogy Apponyi Albert gróf, szent-endrei hős, a tiszta választások szomorú képű lovagja még a zárszó jogával sem élt.

Befagyott ez egyszer a szónoklata; befagyasztotta a jásberényi mandátum felett meghozott ítélet:

Ambár a tárgyalás során, a védelem beismerése alapján kitént, hogy a rovatos íveken az 1874. 33. törvényesikk 46. §-a, ellenére a név mellett a városrész egyáltalán kiténtetve nem lett, ezen körülmény megokolt kételyt támaszt arra nézve, vajlon a választók személyazonossága helyesen lett-e megállapítva, különösen annál fogva, hogy az Erdélyi párt bizalmi férfainak felszólalásai nem vétettek figyelembe.

Ambár a tárgyalás során és a védelem beismerése alapján kiderült, hogy a központi választmányok a kerületek sorrendjére vonatkozó határozata a fentidezett t. sz. 75. §-a megsérülésével nem lett végrehajtva, ebből folyólag pedig különösen a II-ik kerületnél mindjárt a reggeli órákban szavaztak tanyai választók, a kiknek csak a III-ik kerület lezavazása után lett volna joguk szavazni, a mennyiben pedig a választók tulajdonán, ha nem kizárólag Apponyira szavaztak, az a körülmény tám-

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Vártán.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
Írta: Steiner József.

— Vitéz káplár urnak jelentem alásan, nincsen semmi újság! — jelenti az őrjáratról visszatérő „frájer ur Osontos“ és miközben az ajtón becsapódott hideg, gőzfelhőbe burkolja az őrszoba belsőt, nagyot káromkodva támasztja fegyverét a tegeverálványhos.

A leváltott őrszemek kezeitek dörszölve és bokájukat verve igyekeznek csajjaikból a dermesztő hideg zibbadását kiűzni. A kicsiny vártaszoba, pislogató mécsese mellett, csak mintegy árnyék gyanánt látszanak a tűz mellett ülő káplár, ki osákját szemébe húzva bóbiskol a széken és a deszka piroscseken horkolva pihenő legénység.

Oly édesen alusznak a kemény nyugvóhelyen, oly jól esik a pihenés azott, fázott tagjaiknak.

Az egyik összehajtott szebbelijét tette a feje alá; a másik karjára nyugtatja osákos fejét, hogy legalább azt ne törje a keménység; a harmadik csakugy lábait szétvetve, tarkóját a falnak támasztva alszik, mégis mosolyogni látszik álmában.

Ki tudja? Talán azt álmodja, hogy otthon van, hogy feje az ő Juliskája keblén nyugszik és annak szerető ölelése ringatá álomba.

Az ujjonnan érkezettek szalonját, meg egyéb szegényes elemözist szednek elő „borgyuikból“, körülülük a nagy faragásokkal bo-

ritott szennyes vártaszobát és jóisten falatossá, miközben egy-egy osztrák kanyargó „isten áldás“ hangzik a csudar időre, meg a hosszú három esztendőre és arra a keservesen fogyó nyoloz „kis hónapra.“

Lassankint őket is lehuzza a fáradtság és álom és ki a piroscsen szorit magának helyét, ki meg az asztalra könyöklöve igyekszik felhasználni a rövid pihenést, míg az „ablak“ ideje el nem érkezik.

A pipafüstös nehéz levegőjű szobára nyomasztó oszond ül, melyhez oly jól illik az alvók ritmikus lélegzése és az ablakot verő ólmos eső kopogása, a melyen keresztül csak fátyolosan jut be a kiállított őrszemek vontatott hangja, a mint minden fertályórán egymást értesítve adják szájról-szájra: „Weer... da... Patrol fuor... bááj!“

Egy ilyen kissé hangosabb kiáltásra ijedten uti fel fejét a bóbiskoló káplár, — alig 19 éves gyerekkepű önkéntes — majd meggyőződve róla, hogy nincs mitől tartania, ásitva tolja fel homlokára osákját és roham-sziját állá alá igazítva, cigarettére gyujt.

Dehogy költené fel a szabályzat szerint előirt harmadrész összeget, hadd aludjanak szegények. Ilyen csudar krisztne-tagadó időben nem fél attól, hogy visitálni jön a „Herr Garnisons-Inspection Major“.

Nem is bolygatja az alvókat, csak egy, az asztalnál álmatlan könyöklő közlegényt szólít oda magához a kályha mellé húzott lózára.

— Üljön ide kend, Varga Pál! Látom ugy sem tud aludni, így kettesben legalább könnyebben virrasztunk.

A megszólitott — szép barna legény, engedelmesen kel föl az asztal mellől; megigazítja derekán félrecsuszott patronáskait, osákját még jobban a szemére vágja és leülvén a lózára, mereven a lobogó lángba bámul.

— Hát hol jobb Varga Pál? Itt-e vagy a „Section Eins“ börtönében? — szólítja a káplár.

— Mindegy már nekem káplár uram, akárhun, csak az idő teljék — feleli busan a legény, fel sem pillantva a tűzből.

— Olyan nehezen várja kend?

— Hej! káplár uram; káplár uram! A ki 25 hónapig ette a osászár kenyerét, 8 hosszú évig a garnisio áristom döfijét, annak már nehezen telik ez a kis idő is; — és ezt oly szomoruan mondja, hogy az a gyerek káplár csaknem sírva fakad.

— Csak az a Terka ne lett volna, vagy engem ne szült volna az édesanyám a világra.

— Hogy is történt az a kend esete, Varga Pál? Mondja el; látja én sajnálom magát.

— Ne sajnáljon káplár uram! megérdemeltem a szenvedésemet. Mért is tudtam hinni a csalának, mért is tett vak bolondná az a két hamis szeme? — szomoruan lecsüggesztette a fejét, majd meg nagyot sóhajta hosszátette:

— Hej! Nagy sor az káplár uram, hanem azért magának elmondom.

Tudja együtt nevelkedtünk Terkával, a Bánóczi malmos leányával. En csak amolyan szegény árva legény voltam az igaz, kit az

pontja annak a vádnak, hogy az Apponyi párti választók jogosulatlan előnyben részesítették, —

kitűnt továbbá, hogy elutasítva lett 26 választó nagyobb részt kerkülömbőség révén, a kik valamennyien Erdélyi pártiaknak vallják magukat, ellenben nyoma sem található annak, hogy csak egy Apponyi párti elutasított volna, mely körülmény támpontot nyújt azon feltevésre, hogy az egész választási eljárás egyoldalú szigorral vitetett keresztül, —

ámbar megállapított, hogy komoly gyanúk forognak fen arra nézve, hogy gróf Apponyira leszavastak tényleg szavazatra nem jogosult egyének, sőt halottak is: mindazonáltal stb. stb.

Hát igenis mindazonáltal és mindazonáltal — nem rendelték el a vizsgálatot, mert nem akarták az urak, hogy még árnyéka is rájuk eshessék annak a gyanúnak, mintha őket ítéletükben pártérdek vezette volna. De talán vártak is valamit; azt hibették, hogy majd fel fog állani Apponyi és maga kéri a saját mandátuma ellen a vizsgálatot. No ebben a hitükben ugyan alaposan csalódtak. Ellenkezőleg a mandátuma feltételeit rákente nagylelkű bírásra és megrágalmaztatta őket organumaiban azzal a váddal, hogy párt szempontból részrehajlóan ítélték. — Sebaj; lehet, hogy az urak erre is elváltak készülve Apponyi részéről.

A nagy közönség maga is elfogja nézni a derék pártvezérnek ezt a szépség hibáját is úgy, mint annyi más eddig, és napirendre tér a dolog felett azon reményben, hogy a harc képtelen vezérrel együtt pártja és annak segédcapatai is befejezettnek fogják tekinteni a maguk részéről azt az anyai virtussal előre megüzent harcot a tisztátalan választások nevében, mely rájuk nézve oly gyászosan végződött.

A pihenni tért képviselőház pedig megiehet működése eredményével elégedve, ha egybehasonlítja a rá fordított időt azzal, melybe hasonló körülmények között a most végzett munkája az obstruáló ellenzék jóvoltából került. A jövő évben összeülő parlament már friss erővel hozzá foghat a költségvetés tárgyalásához

és annak során egyéb fontos teendőihez. Addig **fa boldog ünnepeket!**

A képviselőház közlekedésügyi bizottsága tegnap déli 12 órakor Lukács Béla elnöklété alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette a magyar északnyugati h. ó. gősmozdony vasutáról szóló törvényjavaslatot. Kállay Lipót, Szentpály Jenő, Kornis Ferenx, Maléter Zoltán és Bethlen Balázs gróf felszólalásai és báró Dániel miniszter és Vörös államtitkár felvilágosításai után a bizottság egyhangulag elfogadta a törvényjavaslatot. A Háiban való előadásával gróf Bethlen Balázs bisatott meg.

Az ellenzék kilátásai.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, december 23.

Elmúltak a felirati vita szép napjai, az ellenzék nem bucsuzik tőlük vigabban. Valjon túlarad roménnyel ment-e bele a vitába azt a benyomást illetőleg, melyet az ugynevezett választási visszaélések taglalása keltenek, — kérdéses lehet; de az bizonyos, hogy több eredményt kellett tőle várnia, mint amennyit tényleg elért. A valóságban csak annyit ért el, hogy a miniszterelnök egy fényes államférfiui beszédben az absurdum vitte.

Ez a beszéd a legfontosabb mozzanata nemcsak a felirati vitának, hanem az egész parlamenti helyzetnek is az új országgyűlés megnyitása óta. Nemcsak szónoki, de politikai hordereje is van. A minisztérium és a szabadelvű párt minden ellensége abba az édes hitbe gubózta be magát, hogy báró Bánffy a nagy többség dacára, melyet a választásokban elért, nem lesz képes a parlamenti helyzet felett uralkodni, mert a beszéd hatalmával nem rendelkezik oly mértékben, mint az ellenzék vezérei.

Es ime kitűnt, hogy a miniszterelnök e felte és pengét rendkívül ügyesen tudta forgatni a vitában. Az ütések, melyeket támadóira lesújtott, még most is sajognak és különösen a nemzeti párt két vezető férfiát még mindig oly kevéssé tudta magát az elbámitó hatástól összedni, hogy valósággal elállt a szavuk és a záróbeszédre lemondtak.

Es nem pusztá epizód, ez még tovább is fog hatni a jövő fejlődésre. Az ellenzéknek be kellett látnia, hogy egy szokatlanul erős

többséggel és az ez által támogatott kormányral még a beszéd felsőbbiségét sem állithatja; ssembe. Elveit politikailag elvetette a választó nemzet; taktikailag a felirati vitában csak újabb vereséget szenvedett; ha már pathos-szal sem győzi, hogy legaiább félig-meddig említésre méltó hatást érjen el, akkor nyugodtan abdikalhat, ha végre el nem határozza magát, hogy a nemzet hatalmas többsége által visszautasított elveket maga is félretesszi valahára és átalakul egy kormányképes ellenzékké.

Est a kérdést már a legközelebbi jövő az ellenzék elé fogja állítani és nem térhet ki az utjából.

Karácsonyi ünnepélyek a népiskolákban.

Arad, december 23.

Az elemi iskolákban rendezni szokott karácsonyi ünnepélyek elvi jelentőséggel bírnak, mert oszljok a vallás-erkölcsi érzelmek intenzív ápolása, felébresztése és megszilárdítása. S miután oktatásunk sarkalatos elve az, hogy a nevelőkutatás alapját a vallás-erkölcsi képezze, nagyon helyénlevőnek találjuk azt, hogy az iskolai ünnepélyek keretében a karácsony jelentőségének minél mélyrehatóbb bemutatása helyet találjon.

Amde körültekintő óvatossággal kell az ilyen ünnepélyeket rendezni a községi iskolákban, nehogy merev, kirívó felekezeti eszmetével a más valláson levő növendékek érzelmeire kellemetlen hatással legyen, vagy méginkább fanatizmusú alakuljon.

A modern felvilágosodás, a szabadszellemtű népoktatás a vallási rajongást, a fanatizmust csak romboló alakjában ismeri, s ellene szavadok óta küzd a társadalom és iskola. — Ovakodni kell azért, hogy ily, vagy ehhez hasonló irányt vegyenek a vallásos kegyeletnek szánt e ezen érzelmek ápolását oszizó iskolai ünnepélyek. Mert ha a modern nevelés keretében becsempesztjük a fanatizmust, vagy bigottériát, oszízott nevelői hatásunk a közép-kor sötétségének labirinthjébe vezet és fáradságunk, jóniszemű törekvésünk szárandó eredményre fog jutni.

Egy program szülte ezen gondolatokat, az újtelepi községi elemi iskola karácsonyi ünnepélyének programja, mely az aradi lapok tegnapi számában jelent meg. Ezen program mindegyik száma a keresztényvilág legszebb ünnepének, a karácsonynak magasztosságát hirdeti s az isten-ember születése iránti mély vallásos hit megerősítését oszlozza.

őreg Bánócsi a házához vett, hogy áldja meg az Isten, még a haló földében is.

Ha ő élt volna, bezzeg másként lenne most minden.

Mintha nem izlett volna a legénynek a pipa sem, kiverte paraszát a markába, belodgta szarával a oizmasszarába, aztán folytatta.

— Meghalt a jó őreg Bánócsi bátyám. A halálos ágyán, — még mikor eszénél volt, oda hivatott engem meg a Terkát az ágyához, aztán egymásba tette a két kezünket és ezt mondta: Ugy áldjon meg titeket a mi Istenünk, mint a hogy azt kívánom, hogy egymáséi legyetek.

Terka, meg én boldogok voltunk. Hiszen Isten a tudója, hánysszor elmondottuk mi már azt egymásnak a tarlón, meg a szérűn; a garatnál, meg ugy estenden a kis lőcsán ülve.

Hanem a Terka anyja, az az égetni való bossorkány, nem akarta a boldogságunkat.

Alig, hogy a jó őregot elföldeltük, azt mondta, hogy ezután nincs helyem a nagy házban, hanem kint az istállóban. Nekem így is jó volt. Azért mi fiatalok szerettük egymást és tudtuk módját ejteni, hogy minél többet együtt lehessünk.

Egyszer aztán a Terka megszögt, hogy az ő szüléje miben törri a fejét.

Kezdett melegedni a legény, főtoltta a csákót egész a homlokára.

— Akkor jártak ott az assentáló urak; szedték a legényt katonának. Engem a jó őreg Bánócsi, mint fogadott fiát és családfentartót kiszabadított volt, nem kellett hát félnem. De az a gonosz asszony, hogy lerásson a nya-

káról, bement a község házához és instantiát iratott rula, hogy én nem kellek neki. Megél ő a lányával a portája után maga is, csak vigyenek el katonának.

Meg ám a lányával, meg a Bankós gazda négy telkes fiával, a Bankós Pistával; mert hát arra gondolt a vén satrafa.

En megnyugodtam sorsomban. Terkával megtogadtuk egymásnak, hogy egymást nem feledjék el soha és csak az ásó-kapa választ el bennünket egymásból. Sirt a leány mint a záporosó még az anyja is összeölelt, mikor berukkoltam.

Hej! Miért is nem fojtottam meg akkor a két kigyót?

Iparkodó voltam mindig. Katonáéknál is megszerettek; másfélév múlva már virtigli káplár voltam, a mikor egyszer történt valami.

Izzadt már a legény, nem tudott megülni a helyén sem a vihar szíját pedig egészen a csákója sirmlijére csapta fel.

— Megirták, hogy ha érdemesnek tartom, gyűjtek haza a Terka lakadalmára, József napkor tartják meg. Először azt mondtam rá, hogy „gombház” hanem aztán mi mi nem ütött hozzám, egyszerre neki adtam a fejem a busulásnak.

A pálinkát csak orvosságnak ittam addig, attul kezdve minden lényungom arra ment. József napjára aztán szabadságot kértem, hogy haza menjek lakodalmaskodni . . .

Isten látja a leltem, nem akartam én véteni senkinek. Csak a szeme közs akartam nézni annak a legénynek, ki elszerezte az én babámat, csak megakartam kérdezni attól a

osapodár osalfa leánytól, hogy mért tette ezt a osufot velem, mi kivétoset talált rajtam, a mivel az a másik különb lenne nálatmnál?!

Végig törülte issadt homlokát a kezével aztán folytatta: őreg este volt márt mikor a faluba értem, de nem mentem az utcán, szögyeltem a gyalázatom, — hanem lekerültem a kertek alá és ott a sövénynél, a hol annyiszor vártunk egymásra, elkezdtem dalolni azt a nótát, a melyikkel anyanyiszor hívtam ki estenden:

Hívom ki, osalom ki,
De hiába, nem jön ki.“

Egyszer aztán csak fordul velem egyet a világ, ott láttam a Terkát avval a másikkal, amint a diófa alatt a lőcsán beszélgettek, ugy a mint boldog időben énvelem tette . . .

Frájtér ur Csontos nyújtósva kel föl a pricosról s hosszant ásitva, nagyot rug a legszélső emberen:

— Abléz auff! . . . a milliom írgalmát!

Erre a legény is lecsendesül.

Rajtam a sor föl kell állnom; különben — tevé utána nagy busan — a véget ugy is tudja káplár uram.

Két nap múlva, — akkor már két éjjel két nap mindig ittam — a Bánócsiek házára rászallott a vörös kakas és a vén bossorkány bent égett.

Engem pedig mint dezertort hoztak meg ötödnap a kompaniához.

— Héj! . . . Káplár uram — tovább nem mondhatta; frájtér ur Csontos rekedt rozedás hangon kommandirozta:

— Abléz marrss!“

Nem vonjuk kétségbe a rendezés jóhíze-miségét, de konstatáljuk, hogy némileg túlhaladta községi iskolák tendenciáját erősen felekezeti színezetével, sőt a ozimbalom hangverseny száma némi levonást engedett meg esztárságánál fogva az ünnepély hatásától és érdekességéből. Ez talán egy haszafias jellegű, ifjúsági ünnepély emeléséhez hozzájárulna, de kizárólag vallási akus hatását nem emeli.

A mi egyébként a műsort illeti, konstatáljuk, hogy annak minden száma sikerült s a jelen volt közönség vegyes érzelmekkel gyönyörködött a sikerültebb számok ügyes előadásában.

Az aktus a III. osztályban folyt le, és templomi énekkel kezdődött, utána Szikra Lénárd hittanító tartott prédikációt, fejtegetve a karácsonyhoz fűződő vallási dogmákat, melyben kizárólag a róm. kath. vallás hitágazatait taglalta s így teljesen felekezeti jelleggel kölcsönözött az ünnepélynek.

A következő számok a szinpadszerűen elfüggönyözött pódiumon folytak le. A dekorált emelvény kevésbé járult a rajta lefolyó oseklemények szimbolizmusához, mert áhitat helyett sajt és „éljensés“-t provokált. A külső hatás tulajzárnyaita a benső értéket, melyet még az alkalmazott bengáli fény sem ellensúlyozott, sőt komolyságától a folytonos szivaj megfosztotta.

Erdekes számot képezett az angyalok kara. A fehér, pongyolába öltöztetett, szárnyakkal díszített leánykák tablója szép volt, de a mélyebb vallási érzelmeket érintetlenül hagyta.

A hűség kedvéért megjegyezzük, hogy az ünnepélyből nem annyira az ifjúság, mint inkább a szük tantermet egészen elfoglaló fel-nőtt közönség vette ki a maga részét. Ezen szempontból az ünnepély eltávozott oséljától.

A hatóság képviselőiben ott voltak: Millig József iskola felügyelő, Szathmáry János és Tedeschi Viktor iskolaszéki látogatók. A tanítók közül is sokan megjelentek, hogy okuljanak, hogyan nem kell ilyen ünnepélyeket rendezni s miként kell ahba az ethikai részt belehelyezni.

RÉBUSZ.

A tizenkettedik év.

— A közönséghez. —

Pár nap még s az „Aradi Közlöny“ új évfolyamba lép. A tizenkettedikbe fennállása óta. Ebből az alkalomból fordulunk most a közönséghez, Aradmegye, Aradváros s a környék szabadelvü gondolkozású közönségéhez, valamint régi barátainkhoz és előfizetőinkhez, kérve őket, hogy lapunk terjesztésének munkáját magukra vállalni szivesek legyenek.

A véget érő nevezetes év története és eseményei nyílt könyvként állanak még a közönség előtt. Azt hisszük, fölösleges lenne részletesen is hivatkoznunk a lapunk által képviselt *szabadelvü politika* jelentőségével teljes sikereire. Kormányuk nagy körültekintéssel, biztos kézzel rendezte és vezette a millenáris év ünnepeit, a melyekben a nemzetet örök hálára kötelező módon vett részt felsőleges uralkodók egész családjával. A letolyt képviselőválasztások fényesen igazolják, hogy a nemzet tulnyomó többsége magáévá teszi és föltétlenül helyesli a szabadelvü párt politikáját. Lapunk továbbra is hű képviselője és kifejezője lesz annak a bizalomnak, mely a szabadelvü párt és a kormány irányában nyilvánult a választások által is.

A t. közönség ismeri már programunkat és a lap fejlesztésére irányult törekvéseinket. Az „Aradi Közlöny“ közölni fogja a szabadelvü párt összes ügyeire vonatkozó tudnivalókat. E mellett kiváló gondot fordít arra, hogy ugy *Aradmegye és város*, valamint a szomszéd törvényhatóságok, különösen *Csanádmegye* közigazgatási, társadalmi és közgazdasági életének lelkes szószólója és hű tükrö legyen. Ezen osélnak szolgálva különös súlyt fektet az „Aradi Közlöny“ arra, hogy az egyes törvényhatóságok közgyűléseiről, bizottságainak működéséről, szakavatott, részletes és kimerítő tudósításokat hozzon.

Az aradmegyei és aradvárosi szabadelvü párt az elmúlt évre szintén büszkén tekinthet vissza. Mindkét párt ujon van szervezve s lelkes összetartó munkájával, a mit kitejtett, a legjobb sikereknek volt osztályosa. Ezek a sikerek méginkább ösztönöznek bennünket arra, hogy a szerkesztőségnek minden tagja, minden embere kedvvel rakosgassa össze az ujság porozikáit. Birjuk ezenkívül az aradmegyei és városi szabadelvü párt számos tagjának ígérését, hogy a közélet minden ágát felölelő és a *szabadelvü nemzeti haladása* irányuló munkásságukkal emelni fogják az „Aradi Közlöny“ beltartalmának érdekességét, ugy, hogy lapunk a szabadelvü pártnak nem csak hivatalos organuma, de pártéletének szellemi központja is lesz.

Hazánkban az alkotmányos rendnek és a békés fejlődésnek ez idő szerint *egyedül a szabadelvü párt képezi biztosítékát*. Egészséges, intenzív pártélet pedig egy élénken szerkesztett és széleskörű olvasóközönséggel bíró pártorganum nélkül nem képzelhető. Nagy örömünkre szolgál, hogy a közönség e tekintetben is napról-napra jobban méltányol bennünket, aminek legbiztosabb kifejezője az, hogy *olvasó közönségünk, előfizetőink serege az utóbbi időben feltűnően szaporodott*. Ez a felkarolás még lelkesebb munkára ösztönöz bennünket, s hogy hálánkat kifejezhessük, igyekezni fogunk tartalomdus, érdekes s minden igényeknek megfelelő lapot adni a közönség kezébe.

Az „Aradi Közlöny“ állandó budapesti tudósítóitól (Szebts Pál országgyűlési képviselő és Adorján Sándor, a „Nemzet“ segédszerkesztője) rendkívül terjedelmes és részletes *távirati tudósításokat* hoz, melyekkel az összes fővárosi lapokat megelőzi, ugy, hogy az „Aradi Közlöny“ által reggel hozott hírek csak az esti postával érkező fővárosi lapokban olvashatók s így a vidéken a fővárosi ujságokat aktualitás dolgában egy egész nappal lemarasztalja.

Vezércikkjeinket helyi cikkiróinkon kívül az ország legelőkelőbb publicisztái írják, akik fontosabb politikai kérdésekben mindig megszólalnak az „Aradi Közlöny“ élén. Nagy gonddal állítjuk össze *tárcsarovatunkat* is. A magyar irodalom legkiválóbb büszkeségeitől időközönként több eredeti elbeszélést, novellát közlünk, azonfelül Adorján Sándor, az elismert író tollából minden vasárnap egy fővárosi levelet, amelyben a legaktuálisabb eseményeket beszél meg ügyes, tetszetős formában. Egyik erősségünk a *hírvonat*, a mit napról-napra fejlesztünk, hogy az Aradmegye, a város, Csanádmegye s a környék eseményeinek hű krónikája legyen. Levelezőink táborát legújában is megnövesztettük, ugy, hogy az „Aradi Közlöny“ messze vidéken csaknem minden községben tart állandó tudósítót, a kik az összes említésre méltó eseményeket azonnal tudatják. — Hasonló gonddal ápoljuk a *közgazdasági részt*, az *egyesületi életet*, a *tanügyet* s lapunk minden rovatát. Jelszavunk pedig: *becsületesség, tisztességes munka, részrehajlatlanság, a családi élet szentélyének megkímélése, a bántó botrány hajhászat mellőzése s igazságos elbírálása a napi események minden válfajának*.

Ezek után tisztelettel kérjük előfizetőin-

ket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani kegyeskedjenek, valamint, hogy az „Aradi Közlöny“-t barátaink, ismerőseink körében *jóakarattal ajánlják és terjesztik*. Igyekezni fogunk méltók lenni erre a jóakaratra és felkarolásra.

A ki legalább egy negyedévre már most előfizet, annak új évig *ingyen és bérmentve* küldjük meg a lapot.

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési ára marad a régi, vagyis:

HELYBEN,		VIDÉKEN,	
háshoz hordva:		postán küldve:	
1 évre	12.—	1 évre	14.—
1/2 évre	8.—	1/2 évre	7.—
1/4 évre	5.—	1/4 évre	3.50
1 óra	1.—	1 óra	1.20

IDŐJÁRÁS.

Légszomszék: reggel 7 órakor 768.0 milliméter, délután 2 órakor 762.8 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 órakor C + 11, délután 2 órakor C + 6.8. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor EN. 1, délután 2 órakor EN. 2. Felhőzet: reggel ködös, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter csepegés.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— December 24. —

Borás. — Ködös. — Helyenként csapadék.

HIREK.

Arad, december 24.

Vonatok indulása

ARADRÓL:

Budapestre gyv. reg.	8.18
„ svv. de.	11.30
„ tv. du.	3.56
„ svv. este	9.55
Csabára (péntek) de.	12.—
Szolnokra vv. reg.	6.10
Tövisre svv. reg.	6.30
„ svv. du.	4.30
„ gyv. este	7.02
Sobornára vv. du.	2.30
Temesvárra svv. reg.	6.20
„ svv. de.	11.26
„ vv. du.	5.—
Szegedre svv. reg.	4.45
„ svv. de.	3.48
„ vv. du.	4.10
Brádra svv. reg.	6.59
„ vv. de.	11.55
„ svv. du.	4.50
Kétegyházig du.	2.22

Vonatok érkezése

ARADRA:

Budapestről svv. reg.	6.05
„ svv. du.	3.55
„ gyv. este	6.22
Csabáról (péntek) reg.	7.—
Szolnokról tv. reg.	9.10
„ svv. este	8.47
Tövisről vv. reg.	6.54
„ gyv. reg.	8.08
„ tv. de.	10.50
„ svv. este	8.55
Radnáról tv. du.	3.12
Temesvárról vv. de.	10.48
„ svv. du.	3.44
„ svv. este	10.55
Szegedről svv. de.	8.38
„ svv. este	6.42
Brádról svv. de.	10.25
„ svv. de.	8.08
„ vv. de.	11.05
„ svv. este	6.35
Kétegyháztól de.	12.50

December 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ádám, Éva. — Protestáns naptár: Ádám, Éva. — Görög-koloni naptár (december 12.): Spiridon. — A nap két 7 óra 49 peroskor, nyugszik 4 óra 8 peroskor. — A hold két 9 óra 29 peroskor, nyugszik 10 óra 47 peroskor.

December 26. Pöck-Steiner Samu hangversenye (Fehér Kereszt). — A polgári öngólyásd-egyesület kösgyűlése délután 8 órakor (Iparosház.)

December 31. A „Szárnyakörök“ dalkör Szilvester-estélye (Fehér Kereszt.)

Január 2. A Kölösey-egyesület második estélye. Január 3. A ca. és kir. 33-ik erred egyéves önkormányzatának bálja (Fehér Kereszt). — A pankotai öngólyás-let táncosvigalma.

Január 11. Aradmegye évnegyedes kösgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 16. Az aradi israelita jótékony öngólyáslet táncosvigalma (Fehér Kereszt.)

Január 31. Az aradi könyvnyomdászok táncosestélye (Központi szálloda.)

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölösey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Karácsonyest. Es kigyulnak rendre oszillogó fényvel a parányi mécsvilágok a meg-rakott söldgalyakon, s fényözönben elmerül a vidám apróságok mosolygó, boldog pillantása s egy érzés hatja át az emberek szívét és lelkét, a szeretet ünnepe. A véghetetlen örök szeretet magasatos éjszakája: szent karácsonyest. Az ablakokból ki-kitör a fényözön a cötét ut-oszában, ünnep van mindenütt, gazdagnál, szegénynél egyaránt. A kis Jézuska sorta járja az ő kisdedeit s isteni lénye megaranyozza ártatlan lelküket. Mint állják körül a karácsony-fát, mint rohannak a sok szép tárgy felé, mint ölelik, osókolják ezt is, azt is, azt sem tudván melyiken kezdék. A szülők pedig ott állnak a

boldog gyereksereg megett s istasan szívják magukba az édes perczek gyönyöreit. Talán nem oly fényes, talán nem oly csillogó ez a kép a szegények szobáiban, de a boldogság ugyanaz; az isteni szeretet nem ismer különbséget... Aztán megkondul a harang az éjszakában. Gyertyák fényében ég az oltár. Körötte a térdeplő hívek százai imára kulcsolt kézzel. A néma csendben felbug az orgona, felhangzik hívők éneke. Hozzá: a megfessített örök szeretethez... Karácsonyest, magasszágod képe ez.

— Vilmos császár Budapesten. Ha igaz a róssasszínű könyvatos hire, ugy a jövő esztendőben Budapesten üdvözölhetjük a német császárt. Vilmos császár előbb részt vesz a felsőmagyarországi hadgyakorlatokon, a melyeknek központjául Kass a városát jelölték ki. Ott fog a törzskar és gyakorlatok vezetősége lakni, a melyekben hét hadtest vesz részt. A hadgyakorlatok után a császár Frigyes főherozeg bélyei uradalmára megy vadászni s onnan hazamenet Budapesten is meg fogja látogatni.

— Ujabb ezredéves kitüntetések. A hivatalos lap tegnapi száma közli az ezredéves országos kiállítás alkalmából történt legfelsőbb kitüntetések utolsó sorozatát. Ezek szerint a király teljes elismerését és legmelegebb köszönését fejezi ki József főherozegnek, továbbá Frigyes főherozegnek és Fülöp osztrák-coburgi és góthai herozegnek. Hasonlóképp teljes elismerését nyilvánítja: Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek. Elkendelte, hogy elismerése nyilvánítások többek között Wenckheim Frigyes gróf aradmegyei nagybirtokosnak, a kiállítás kerületi és helyi bizottságoknak, a kiállításai sajtó bizottságnak. Koronás arany érdemkeresztet kapott Lengyel Lajos aradi kárpitós, továbbá Biró Elek, a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat főmérnöke; királyi tanácsosi oszmet Juhász Bálint, a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatója.

— A központi választmány ülése. Aradvármegye központi választmánya tegnap délelőtt 9 órakor ülést tartott Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklété alatt. Az országgyűlési képviselőválasztók 1897-ik évi, véglegesen megállapított névjegyzékét mutatta be Szathmáry Gyula elnök mit a választmány észrevétel nélkül tudomásul vett.

— Uj miniszteri fogalmazó. Mint a hivatalos lapban olvassuk, a király Inkei Viktor dr., Inkei Emil aradvárosi köztörvényhatósági bizottsági tag szép reményekre jogosító fiát valósgos miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

— Hivatalvizsgálat Eleken. Fábrián László főispán — mint nekünk Elekről jelentik — tegnap megvizsgálta az eleki szolgabíróaságot és mindent a legpéldásabb rendben talált. A vizsgálatra a főispán társaságában Szathmáry Gyula alispán és Sorbán János főispáni titkár is kiutastak Elekre.

— Gyógyszertárak megvizsgálása. Aradvárosi tisztifőorvosa: Posgay Lajos dr. a múlt héten vizsgálta meg a megfelelő kertületi orvosokkal az Aradváros területén lévő gyógyszerházakat s mindenütt a legpéldásabb rendet és a szabályok pontos megtartását konstataálta. Jelentését a vizsgálat eredményéről a napokban tejeszti fel a belügyminiszterhez.

— Vonatkésés. A Budapest felől érkező vonat tegnap délután egy órai késéssel érkezett Aradra s így a postát is a szokott időnél jóval később kaphatta kézhez a közönség.

— Megezáfoltt rágalom. Vasárnapi kirohanására a „Budapesti Napló“ tegnapi számában az alábbiakat közli: Vasárnapi közleményünkre, amely az aradi waggongyár dolgaival foglalkozik, az „Aradi Közlöny“ ma

ozáfolatot közöl, a melyben védelmébe vesi a waggongyár igazgatóját a magyar-üldözés vádjá ellen. Elmondja a közáfolat, hogy Rámor Lajos igazgató ur, noha nem magyar eredetű ember, jó magyar polgár, hogy gyermekeit magyar szellemben neveli és senkit sem üldöz a magyar volta miatt. Más részről magunk is olyan információt kaptunk, amely ellentmond Aradról kapott első értesülésünknek. Teljes objektívásunk bizonyosságul ime, a közáfolatoknak is helyet adunk, a mint közreadtuk a támadó közleményt, amelynek részünkről személy ellen irányuló közlézata nem lehetett.

— A szegény tanulók konyhájából. Az elmúlt héten Sallai Béláné és Tagányi Istvánné urnok voltak szivesek a szegény tanulók éttermében a felügyeletet gyakorolni; ezen a héten pedig Keresztés Gyuláné urnó szives felügyelni.

— A köd. Tegnap reggel ködben usztunk. Es usztunk a szó legazorosabb értelmében, mert a sűrű, szinte harapható párában öt lépésre sem lehetett látni s az ember minduntalan ki volt téve annak az esélynek, hogy valakibe beleütközik. Ez a valaki aztán esetleg — hiteles is lehet, ami tudvalevőleg kellemetlen dolog. A köd csak délfelé kezdett oszlani, amikor már nagyobb megerőltetés nélkül látott a szem és haladhatott az ember.

— Öngyilkosok statisztikája. Egy rövid hét még s a múlt egy évvel ismét gazdagabb. A futó idő elshant az élek felett, rányomta elmulását a temetőkertekre. A sírok sorai megsaporodtak, s a néma dombokat egyformán üli meg a sivar enyészet. Itt egy ártatlan gyermek, ott egy kidölt agastyán, amott egy életerős ifju osontjai porladnak hat lábnyi mélységben, senki sem tudja, jel sem mutatja, mi ölte meg bennök az életet. Csak az év krónikája emlékezik meg még róluk röviden, mostohán. Azok a szerencsétlenek, kik önként dobták el maguktól az életet, meg vannak örökítve a főorvosi hivatal listáján. E szerint az 1896-ik évben öt is emhath öngyilkosság történt Arad városában s kilencz öngyilkossági kísérlet.

— Rendelet a külföldi rendjelekről. A belügy- és igazságügyi miniszterek kiegészítő rendeletek boosátottak ki a külföldi rendjelek visszaszolgáltatására vonatkozólag, az esetben, ha a rendjeltulajdonos meghal. A kiegészítő rendelet szerint a királyi orosz koronarend érmeit, a kir. porosz vörös sas-rend érmeit és a bolgár rendjeleket nem kell birtokosuk halála után az illető rend előjáróságának visszaszolgáltatni.

— Felakasztotta magát. Oberna aradmegyei kis kösségben — írja levelezőnk — Onnosz Avram abbeli ekkeseredésében, hogy az ő élete társa majd nem mindennap szegényes ételekkel kedveskedett neki, felakasztotta magát a kamarában. A gonosz nyelvek azt is emlegetik, hogy a míg a kenyérkereső férj vegeterianus szereplésre volt kárhoztatva, addig Fannosa George a hűséges feleség jóváltából a titkos udvarlás viszonzása fejében a rogyásig ette magát tele birka meg kecskehussal.

— Nyugdíjba menő jegyzők. Mint értesülünk, Kannengieser Péter szakálhási és Schaeffer Károly nagyfalusi jegyzők nyugdíjaztatásukért folyamodtak.

— Rossz az út. Elekről értesítenek bennünket, hogy az onnét Kétegyházára vezetett út a használhatlanságig el van romolva. A feneketlen sár miatt lehetetlen a közlekedés és minden kocsit elakad s a legtöbből ki kell fogni a lovakat, mert tovább haladai nem bírnak. Az illetékes hatóság figyelmébe ajánljuk ezt a panaszt.

— Merénylet a vonaton. A napokban H. M. Vászárhely és Orosháza között egy eddig ismeretlen egyén merényletet követett el a kalauz ellen, melynek a szerencsétlenül járt ember csaknem áldozata lett. Az eset előzményei a következők: A hódmezővásárhelyi állomáson egy kopottas külsejű ember egy másodosztályú kocsiba ült be. A vonatvezetőnek

feltűnt ugyan a kopottas külsejű, sáros utak, de abban a hiszemben, hogy másodosztályú jegyet váltott, az indulás előtt megsem szólította. Mikor azonban menetközben a jegyet kérte, az utas rákiáltott, hogy itt ő az ur, ő parancsol, neki jegy nem kell, takarodjék ki azonnal. A kalauz, mielőtt kiszállt, meghagyta a jegy nélküli utasnak, hogy a legközelebbi állomáson szálljon ki. Alig lépett azonban a vonat deszkálosójére, az ismeretlen utas lelétkölte a vonatról. Az utasoknak feltűnt ugyan a kalauz elmaradása, de azért szerencsétlenségre senki sem gondolt. — Mikor azonban a vonat Orosházára kalauz nélkül robogott be, mindenki tisztában volt azzal, hogy a hiányzó kalauz szerencsétlenül járt. Az állomásfőnök egy géppel néhány embert azonnal szerencsétlen ember keresésére küldött. A kalauzt csakhamar vérbe fagyva meg is találták a pályatesten. A szerencsétlenül járt ember állapota — dacozára a súlyos sérüléseknek — nem életveszélyes. A merénylő utas ezalatt elmenekült és a rendőrség eddig nem akadt nyomára.

— A szőkék városa. Minden városi ember tudja, hogy mikor a kávéház kasszájánál egy új csillag jelenik meg, akkor a kávéházas fiatalok lázas napokat él. Az egy vagy két kávéházzal bíró kisvárosokban az új kasszírő megjelenése a szó szoros értelmében „esemény“, még pedig olyan, amely bosszút magáról. De hát ez nem ujság. Az asonban már nem minden helyen fordul elő, hogy a városka fiatalágának nagy többsége a tekintetben foglaljon állást, hogy a kasszírő szőke legyen, vagy barna. Eddig a szőke is csinált furorot, de utána a barna is meg volt elégedve a helyzettel. Még birét sem hallhattuk olyan városkának, ahol ez, vagy az a szín dominált s a hol ennél fogva válogattak a pénztáros kisasszonyok között. Pedig hát ugy látszik, hogy van ilyen vidéki város, ha a nevének titok fedi is. Legalább arra vall az a kihirdetés, amely most egy szaklapban így hangzik: „Egy igen csinos, fiatal, szőke kávéházi pénztárosnét keresek, akivel a fiatal kösséget meghódíthatnám.“ A dolog egyébként jellemzetes. is és szomorú világot vet arra, hogy néhány vidéki kávézó mily módon és eszközökkel akarja meghódítani az arany ifjuságot.

— Tolvaj cselédleány. Merle Anna világiosi cselédleány folyó hó 1-én urnőjétől: Mihai Katicza berzovai lakosnőtől ellopott egy takarékpénztári könyvecskét és azt értékesítve, eszókótt. Nemrégiben állott a leány hozzá szolgálatba, de ez az idő elég volt ahhoz, hogy kifürkészsse, hol tartja urnője a pénzkészletét. Mikor egy alkalommal egyedül maradt a házban, behatolt a szobába, egy fejlesztett kifeszítette a szakrény fiókját s abból kielopta az ott levő hatvan forintból szóló takarékpénztári könyvet. Még az nap a bankhoz sietett, a pénzt felvette, s azzal kerekét oldott. A csendőrség asonban a káros feljelentése alapján nyomára akadt, letartóztatta s a radnai bíróságnak adta át megbüntetés végett.

— Farkasok. Délmagyarország számos pontján farkasok barangolnak sűrű csoportokban. Orsován két farkas éjjel egészen az „Osztrák császár“-hoz címzett szálló közelébe merészkedtek, hol egy szomszédos helyen a birkákat meg akarta dézsmálni. Popovits mézáros a fenevadakat két jó lövéssel letartotta.

— Leégett istálló. Csizmás Juon gurbai lakos istállója folyó hó 20-án éjjel kigyulladt s teljesen leégett. Mikor a házbeliek a tüzet, mely az istálló belsejében keletkezett, észrevették, már az egész épület lángokban állott, ugy, hogy oltásról szó sem lehetett, legfeljebb csak a közvetlen közelében levő ház megmentésére lehetett gondolni, mi a közönségek fáradozásának sikerült is. A tűz okát megállapítani nem lehetett. Valószínű, hogy vigyázatlanság forog feun, nincs asonban kizárva, hogy a káros valamely haragosa gyújtotta fel az istállót. A kár 25 frt. Biztosítva nem volt.

— A királyi levél lepecsételése. Tegnapelőtt délben pecsételték le a képviselőházban a képviselőháznak a királyhoz intézett válaszfeliratát. Ez az elnökségnek egy ünnepélyes aktusa, a melynek meg vannak a maga formalitásai. Szilágyi Dezső nem barátja a formalitásoknak, ellenben egyik elődje, Ghyoczy Kálmán annak idején nagyon komolyan vette a királyhoz küldött levelet s különösen a lepecsételés okozott neki nagy gondot. Oszszehivta a jegyzőket és a Ház tisztviselőit

azon a napon, a mikor a levél lepecsételendő volt és kérdéste az összehívottakat, hogy ki tud jól pecsételni s ki mer erre vállalkozni. Az öreg Regela bácsi akkor még fiatal tisztviselője volt a képviselőháznak, de azért ő már akkor is táskájában hordta a marsalbotot és miután a kritikus műveletre seaki sem mert vállalkozni, ő ajánkozott. Meggyújtotta a gyertyát, föléje tartotta a pecsétviaszot, Ghyosy elnök izgatottan figyelte az egész műveletet, a többi jelenlevők is. A pecsétviasz égett... majd az irathoz nyomta a lágy részét Regela. A körülállókban elfulladt a lélekzet, mert a királyi levél odaregadt az elnöki emelvényre. A forró pecsétviasz felolvasztotta az asztalt fedő viaszkos vászont s az okmányuyal összeragadt. Az elnök ájulófélben volt s az egész Házban nagy lett a konsternáció. Végre sikerült egy beretvával alkalmazott metszéssel az okmányt felszabadítani és a levelet annak rendje és módja szerint elküldeni ő Felsője I. Ferencz József csimére.

— Egy család tragédiája. Zentán néhány nap előtt temették el Zsarkó Antal királyi közjegyző özvegyét, aki nővére volt az Aradon vértanúhalált halt Kiss tábornoknak és közeli rokona Déák Ferencznek. A jobb házába költözött urnó utolsó éveit a megrendítő családi szerencsétlenségeknek voltak sorozatai. A legnagyobb leánya férjhez ment egy fiatal orvoshoz, aki az esküvő napján megbetegedett és néhány nap múlva meghalt. A fiatal hölgy évek múltán megtalálta a boldogságot s felesége lett az akkor bajai kir. közjegyzőnek. Egy nap azt álmodta, hogy husvét vasárnapján eljön érte az első férje és elviszi magával. Osodálatos, hogy az első férj álomalakja ugyanezen éjszaka megjelent az ifjú nő atyjá és anyja előtt is s azt mondta nekik álmukban:

— Eljövök a leánytokért husvét másodnapján!

Husvét másodnapján az ifjú nő férjével osónakáznai ment a bajai Duna-ágra. A víz árja felborította a csónakot s a benne ülők a folyamba fordultak. Kimenekültek azonban mindnyájan, csak a fiatal asszony tűnt el nyomtalanul a habok közt. Egy év múlva találta meg a holttestét — fej nélkül. A babonás nép azt mondja, hogy a szép asszony fejét az első férj vitte magával. A fejnélküli holttestet a zentai sarkertben tették pihenőre. Ez volt az első szörnyű csapás a Zsarkó családra. Aztán jött a többi. A család második leányának menyegzőjén, — aki felesége Faraó Odón hazánkfianak, aki most kínai mandarin, Kina fővámgazgatója — a családöt Zsarkó Antal szivszélhűtés érte és szörnyet halt. Most egy éve pedig a Zsarkó-család egyetlen férjsejje, az özvegy egy fia, ifjú Zsarkó Antalt debreczeni főiskolai tanuló szíven lötte magát. Az özvegynek ezután nem volt öröme itt a földön. Egyetlen leánya tengereken túl volt, egy fél világ választotta el tőle, ő meg hervadt, pusztult. Mire eljött a tél első havával, az ő sírját is betakaratta a kis város temetőjében. Vajjon elvitte-e a táviró az édes anyja halálhírét a tengereken túl levő fiatal asszonynak, aki amióta Azsia lakója, elvesztett nővért, fivért, atyát és édes anyát s aki mire visszatér, nem talál semmit itthon, csak sírhantokat a temetőben.

— Izgatás a felső klérus ellen. Nem mi nálunk történt, nálunk még nem fajultak anynyira a viszonyok, hogy ilyesmi megtörténhessék. Sztojanovszky páter galicziai néptribun lelketlen izgatást vitt véghez a felső papság ellen. Ő tudja, hogy miért osekelt. Ugyében csak az az érdekes, hogy izgatásai miatt, püspöke az egyházból kiátkozta, a templomból kitiltotta. Mivelhogy a kormány ellen is követett el büntető törvénybe ütköző cselekményeket, elfogatási parancsot adtak ki ellene. A jeles páter úgy gondolkodott, hogy magyar földön helyezheti magát biztonságba, mert véleménye szerint itt nagy számmal vannak az ő hívei. Az elfogatási parancs elől tehát Budapestre menekült. Itt azonban csak rövid ideig élvezhette az arany szabadságot, mert az osztrák kormány rendeletére a budapesti rendőrség a jeles pátert elfogta. Sztojanovszkyt dalszínház-utosa 12-ik szám alatt lévő la-

kásán tartóztatták le és bekisérték a rendőrség börtönébe. Az eset, mint tudósítónk jelenti, nagy feltűnést keltett a fővárosban.

— Czigányprimás és hercegasszony. Brüsszelből telegratozzák: Szinte hihetetlen botrányos eset foglalkoztatja az itteni arisztokrata köröket. Egy szép fiatal hercegnő, Chimay József herceg felesége megszökött egy magyar czigányzeneekar primásával. A herceg telegramot kapott, mely szerint a megszökött pár Budapesten mulat. A megosalt férj, kit végnélküli felháborított ez a dolog, már megindította a válpör. Chimay herceg, kinek teljes neve Joseph Marie Anatole Elle de Riquet, prince de Chimay et de Caraman, harmincznyolcz éves és Belgium volt miniszterelnökének és külügyminiszterének fia. A Chimay család a legelső belga főnemesi család és tagjai egyrangúknak tartják magukat bármely uralkodó családdal. De ez a családi büszkeség nem gátolta meg Chimay József herceget abban, hogy 1890-ben, midőn Amerikában járt, a Mihigan állambeli Detroitban beleszeressen egy gyönyörű szép, fiatal polgárleányba, Ward Klárába, a kit szülői akarata ellenére feleségtől is vett. Erről a szép hercegnőről szól az ének. A hercegi párnak egy kis leánya van: Mária grófkisasszony, a ki most hatodfélé éves.

— Pap, a kit a templomból kicsuknak. Gyapju, biharmegyei községben, egy Hamosán Mihály nevű szegény ember igen megörült a polgári házasságnak s teljesen meglepődött azal, hogy csak az anyakönyvvezető előtt kaljen egybe. A házasságból aután gyermek született, aki mihamar meghalt s akit a román pap nem akart eltemetni. Ha nem kellett akkor, mikor az esküvő volt, ne kaljen most se, mikor temetni kell. Persze, ezt igen durván mondta Halmosánnak, aki a nagyváradi szentszékhöz fordult, ahonnan írásban esőlitották fel Bonz Miklós papot, hogy a gyermeket eltemesse. Bonz azonban megtagadta az engedelmséget s a gyermeket a lessi ref. pap temette el. A nép ezen úgy feldühödött, hogy a gör. kel. templom elé vonult, Bonzról a templomkulcsát elvette, a templomajtót bezárta s így vasárnap nem is volt Gyapju istentisztelet. A papot most ráadásul meg-meg is akarták verni.

— A népesség esökkenése Franciaországban. E hó 14-ikére nyilt meg Párisban egy kongresszus, melynek csélja Franciaországot a népesség esökkenésének veszedelmétől megmenteni. A francia kormány nagy figyelemmel kíséri e kongresszus munkálatait, mely figyelem már abban is nyilvánult, hogy a beteg közsoktatásügyi miniszter helyett egy másik magas államhivataltól által képviseltette magát a megnyitás alkalmával. A tanácskosásokon foglalkostak a régi ismert bajokkal, hogy a népesség aggasztó módon a nagy városokba torlódik, hogy a sik területekről kivándorolnak s hogy e veszedelemmel szemben a törvényhozás vajmi keveset tehet. Igen érdekes a kongresszus ellenszékének működése is.

— Ellentmondás — így érvel például Robin, az ellenszék egyik isembere — hogy a népességet megvédeni és egyuttal gyarapítani óhajtják. Mindaddig, míg a születendő gyerekek olyan rossz társadalmi viszonyok közzé kerülnek, mint a minők a maiak, óvakodunk kell a népesség gyarapításától.

A szónokot természetesen nagy ellenszenvvel hallgatta a többség.

— Mindenkinék joga van anyának lenni! — kiáltották körülötte. (Liberté de maternité)

A szónokot ez azonban nem savarja.

— Ha Franciaországban husz millió erős és egészséges ember fog lakni, erősebb lesz, mint most. Nem a mennyiség, hanem a minőség a fontos.

A kongresszus tanácskosásai még folyton tartanak.

— A csendőrség köréből. A csendőrkerületi parancsnokok, mint a „Magy. Ert“ jelenti, jövő évben már kivétel nélkül ezredesi rendfokozatban lesznek és hogy a csendőrkerületi parancsnokok huzamosabb ideig állomásuk székhelyéről távol lenni ne legyenek kénytelenek, minden csendőrkerülethez egy harmadik törzstiszti állást rendszerezhetnek. A két törzstisztt fogja eszentül felváltva a szemléket az egyes szárnyszakasz és őrsparancsnokságnál folyton megtartani és eszentül a szabályoknak megfelelően valamennyi alosztály, minden évben legalább egyszer sőt a szükséghez képest többször is meg fog vizsgáltatni. A jövő év folyamán esetleg

négy új szárnyparancsnokságot és hat szakasparancsnokságot fognak felállítani és mindezekhez képest a csendőrtisztek létszámát, a jövő évben egy ezredes, 3 alezredes, 1 őrnagy, 4 százados és 6 főhadnaggyal fogják szaporítani. A törzstisztek valamennyien a csendőrkerületi parancsnokságok törzséhez lesznek beosztva, a századosok szárnyparancsnokokká a főhadnaggyok szakasparancsnokokká fognak kineveztetni.

— Papakoszták szökése. A bécsi törvényszék most tárgyalta Papakoszták és társainak bűnpörét. Érdekes dolgokat vallott a tárgyalás folyamán Sztálio urról, hogy miként szöktek meg a fogházból. A fogházőröktől kölcsönkérték az egyenruhájukat s az örök szívesen átadták nekik a kék bluzákat, sapkáikat, sőt még a panganétot is, mert Papakoszták azt mondották nekik, hogy valami tréfát akarnak csinálni, ahhoz kell nekik a börtönőr-ruha. S Papakoszták fogházőri egyruhában sétáltak ki a fogházból, sőt az örök a folyosókon és a kapuban még tisztelegtek is nekik.

— Együtt a halálba. Troppauból távirják, hogy a troppowitzi községi erdőben, a poross határon tegnap a favágók egy fiatal ember és egy fiatal leány holttestére bukkantak, a kik 18—20 évesek lehettek. Mindkettőnek a halántéka volt keresztül löve. A fiatal ember kabátja zsebében egy eszdelát találtak, melyre ez volt írva: „A kik minket megtalálnak, ne válasszanak szét. Együtt temessenek el bennünket. Három boldogtalan.“ A leány ugyan áldott állapotban volt, közel állva a szüléshez. Azt hiszik, hogy a szerelmes-pár Poroszországból való. De személyazonosságukat eddig nem sikerült megállapítani.

— Rövid hírek. Szegeden László Ferencz asztalost ékezerlopás miatt letartóztatták. — Hajdu-Böszörményben egy takács Sándorné nevű asszony veszett macskája két embert megmárt. Felvitték őket a Pasteur intézetbe. — Malaczkán Stanski Péter szatócs ismeretlen okból felakasztotta magát. — Schwyzben a villamosági telep robbantási munkálatainál a robbantás balul végsődött, nagyobb szerencsétlenség történt. Három munkás meghalt, többan súlyosan megsebesültek.

—x— Weinberger Ferencz jónévű ékezer résznek mai számunkban közölt hirdetésére es uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

Jótekönyv adományok a szegény tanulókrészére. Tedeschi Viktor 5 kgr. csukordarabkákat Kristyóri István 2 ócska kabátot, 1 mellényt, 1 nadrágot s egy pár eszdelát; Klein Jenő egy kabátot. Ezen kívül 1—1 skatulya szivarvégét: Löffler László és Stein Pista és Jössi. Levélbölyegeket küldtek: Knóthy Erssi 1000, Bitter József 1124, Granischtáden Gyula 2000, Kristyóri István 225, Haoker Ferencz 198; Hasslinger Ferencz 456, Erdélyi Ferencz 480, Brassoványi János 216, Szmekul Gisella 350, Sterberg Lina 220; Jösszen: 8969. Csik János egyesületi gazda.

Ezen hét folyamán Keresztes Gyuláné urnó 2 frtot; Reichner Béláné urnó 2 frtot; dr. Keresztes Gyula ur 4 kgr. csukrot; az aradi első Sylvester-asztaltársaság 4 frt 86 krt, voltak szívesek a szegény tanulóknak adományozni. Fogadják a nemeselektü gyermekbarátok ez uton is a szegény gyermekek halás köszönetét. Hauser Károlyné egyes. elnök.

HYMEN.

Gürtlich Gusztáv, a világosi magyar-francia cognac-gyár tisztviselője eljegyezte Galván Kozák István rimaszombati nyug. polgáriskolai tanító szép leányát, Margit kisasszonyt.

GYÁSZROVAT.

† Gyulai Gézáné elhunytáról vették részt az alábbi gyászjelentést: Alunítottak fájdalomtelt szívvel tudatják a felejthetetlen drága nő, anya, leány testvér, sógorné és rokonnak Gyulai Gézáné, szül. Ozeiler Justina folyó hó 23-án reggel 7 órakor, életének 35-ik és boldog házasságának 9-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tettemei f. hó 24-én d. a. fél 3 órakor fognak Koszoru-utca 3. szá-

mu házból a róm. kath. szertartás szerint a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig folyó hó 28-án d. e. 9 órakor fog a t. Minoritátyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Aradon, 1896. évi december hó 23-án. Aldás emlékére, béke poraira! özv. Csailer Istvánné, anyja, Mária, férj. Czirkál Ferenczné, József, Vilma, özv. Rommayer Mihályné, Gyulai Géza férje. Lajos, ennek neje Brück Laura, Matild, ennek férje Faller Károly, István, ennek neje Dimmel Fanny, testvérei, sógorai és sógornői. Erzsike, kiskoru gyermeke. Emilia, ennek férje Faller Gyula, Gizella, Sártaiv József, és neje Horváth Jusztá.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület azon t. tagjai, kik járulékaik befizetésével olyképen maradtak hátralékban, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében a kedvezmények élvezésében nem részesülnek, felhívottnak ezenel, hátralékaikat saját érdekükben 1897. évi január hó 8-ig törlesztetni, illetve befizetni, minthogy a hátralékos tagok az alapszabályok 40. §-a alapján még a rendezési közgyűlésen sem vehetnek részt. Az „Első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület” 1896. december hóban tartott választmányi üléséből: K o h n S. N. elnök, N e u m a n n titkár.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Délután: Mátyás király kalandjai Erdélyben, színmű.
Péntek: Délután: Királyné dragonyosa, operetta. Este: Aranyember, színmű.
Szombat: Délután: Gyerekasszony, népszínmű. Este: Vigécsek, boházat.
Vasárnap: Délután: Egy katona története, dráma. Este: Bánymester, operetta.

A Kapi vár.

— Bemutató előadás december 23. —

Gabányi Arpád történelmi vigjátékát oszlogató éteknél vette ki a színház igazgatója, hátha karácsony előtt egy nappal nagy közönség akad a horogra. Nem akadt — kevesen voltak a színházban, a hol különben igen mérsékelt mulatságra találtak. A darab nem is egy, ha nem több — félbemaradt vigjáték. Az ügyes szerző megindítja a komikum folyamát, de hamar kifogy belőle. Akkor újra kezdi megint elég ügyesen, de megint csak fél eredménnyel. Ebbe a sokszoros indításba belefárad a színész és a közönség egyaránt. Nálunk a színészek a szereppel való küzdésbe, a közönség mind a kettőbe belefáradt.

Im a tartalma a bemutatott vigjátéknak, melyre taps alig hangzott fel.

Egy vár van az erdélyi részeken, mely a Balassáké, egy emberöltőn át a Kapi-család kezén van, mely bérben bírja, szerződés alapján. De ezt már régen elfelejtette az élő nemzedék s nem is hívja a várat igazi nevére, csak a Kapi várnak nevezi. Kapi György, a bérlet, kapzsi és erőszakos legény, a ki egyszer régen megengedte magának azt a rossz tréfát, hogy egy csomó székely tujajosembert, mivel a mulató urak jókedvétől elkapva belekurjogott, de sőt belenyerített az uri mulatságba, felvitte a várba a ott — megpatkoltatta a szerencsétleneket, mivel a ki nyert, az ló, a lovat pedig meg szokás patkolni. Egy ilyen megpatkolt ember irástudó fia beállott, a bosznállás titkos gondolatával, Kapi György uramhoz iródiáknak. Neve Pál Mózés. Ezt a fiut bízta meg Kapi György azzal, hogy gyujtsa fel a Balassák levéltárát, hadd éjjen benne a bérszerződés, akkor aztán könnyű lesz neki a vár birtokait megszerezni, mint-hogy ugyanis a világ nem tud róla, hogy csak bérli. Pál Mózés nem gyujtja fel a levéltárt, hanem kilopja belőle a szerződést, tarisznyájába teszi s elhozza Kapi uramnak s oda adja tarisznyáitól együtt. Ugyanekkor történik, hogy Balassa Imre, a ki a vár illetve, Magyarországból származva, birtokaitól megfosztva, lemegy Erdélybe, hogy a Kapi várt mint jogos birtokát rekamálja. Kapi György, mi-nekután gondosan eljegyezte a bérszerződést, kintassítja a várból Balassát s nyakába akasztja Mózés üres tarisznyáját. Nem elég, Absffy Mihály fejedelmével is eláztatja, történetre vet-

teti s már-már kész az ítélet, mely örökös rabslágra vetné Déva várába, csak alá kell még írni. Ekkor jön Pál Mózés, hozza ismét a tarisznyát, melyet Balassának küld Kapi most jön a székely iródiák bosszúja: a bérszerződés eredetije van a tarisznyában, sőt még egy konspiráló levél is Kapi György kezéből Bélydhez. A szerződés, melyet Kapi az első felvonásban elégetett, Pál Mózés által koholva volt az eredeti után. Kapi György lelepleződik s Balassára bízta a fejélem, hogy mondjon rá ítéletet. Balassa megbocsájt neki, de a nyakába akasztja a — tarisznyát.

Ez a Kapi vár története, de persze nem onnyi a vigjáték. Mert Kapi uramnak van egy hozzá méltó felesége és három leánya, köztük egy nem egészen fiatal, sőt van egy negyedik, a ki csak úgy neveleket a Kapiék. (Gyulai, egy fiatal vitéz megkéri az utóbbit, de a mint megkérte, rögtön észreveszi, hogy nem est, hanem az egyik Kapi-leányt szánta neki a szerző. A ki pedig megkért, az a Balassa Imréné lesz. A darab kellemes és folyékony versekben van.

Az előadás vontatott volt. Többen nem tudták elég jól a szerepüket, ami verses darabnál nagyon kellemetlenül hat.

Aztán hálás szerep se igen van a darabban. Talán a leghatásosabb lehetne a Balassáké, azonban a legkellemetlenebb tette Balassa Imréné.

Vignak, jó beszédűnek és okosnak kellett volna lennie. Vig és okos nem volt, jól beszélni pedig más sem tud, ha a szerepet meg nem tanulta. Nyáray nagyravágó Kapi osuf karakterének egy-egy vonását eltalálta, egészet alkotni nem tudott. Valami közönséges bohóati hanggal tette osuffá szerepét, különösen az első felvonásban. Pedig ő tud beszélni. Bácsné a feleséget jobban játszotta. — Több volt benne a mulatságosból, mint a gonoszról. — Paulainé, Bónassékiné, Mészáros Giza kisebb szerepeiket lehetőleg érvényesítették. Mészárosnak le kellene szoknia az olyan modorosságról, mint a nyitva felelt száj, a meredt nyakon hátravetett fej és a török-szakad kézbezzéd. Kár a természetes beszédje meleg hangját ezzel megrontani. — Bács, Tompa, Szendrői sem jók, sem rosszak nem voltak szerepeikben, Horváth Paula Barossai Juditnak rossz volt. Majdnem olyan lehetetlen hangulattal beszélt mint Balla.

* Egy kis statisztika. Érdekes statisztikai adatokat közölnek velünk a színházi irodából abból az alkalomból, hogy a színházi bizottság legutóbbi ülésén megtámadták a műsort. Ez adatok szerint az eddigi 82 előadás darabjai közül a nemzeti színház műsoráról való 17 darab, melyek összesen 25-ször kerültek színpadra, a népszínház darabjai közül való 13 s színpadra kerültek 34-szer, a Vigszínház műsorából való két darab 6 előadással és 5 színpadi darab 17 előadással. A nemzeti színház darabjai tehát azok, melyek csak egyszer, legfeljebb kétszer kerültek színpadra, míg a színpadi darabjait a közönség egy pártfogolta, hogy 8—4-szer sőt 7-szer elő lehetett eddig adni. „A vigécsek” az a szereposztás darab, melyre már hétszer volt nagy közönség, 7 darabot adtak négyszer, négyet háromszor, tizet kétszer és 15-öt egyszer. Hogy a színház igazgatónak a nemzeti színház műsorán kívüli kevésbé értékes helyről is kell darabot vennie, ha meg akar élni — pedig üres kasszával nem lehet sem értékes sem értéktelen dolgokat előadni, mutatják a következő számok. A nemzeti színház darabjaira volt a bevétel 2130 frt 40 kr. a miből egy előadásra esik 85 frt 21 kr. A népszínház darabjai jövedelmestek 5621 frt 90 krajczárt, tehát este n kint 165 frt 35 krajczárt. A Vigszínház előadásainak jövedelme 829 frt 40 kr, a mi egy este re 138 frt 28 krajczárt ér. Ellenben a színpadi darabjai után a bevétel volt 13691 frt 70 kr. tehát egy este n volt a jövedelem 217 frt 16 kr. Mentől kisebb értékű tehát a darab, annál nagyobb a jövedelem, mert annál nagyobb azoknak a száma, akik mulatságot találnak benne. Itt van rá példa a trágár „Csak párosan”, melyre a bevétel 842 frt 95 kr. volt, tehát előadásenkint 210 frt 50 kr. Vagy a „Vigécsek”, melyek 1764 frt 35 krajczárt értek képviselnek eddig, azaz esteenkint 252 forint, míg például Sardou „Csapodár”-ja 36 forint bevétellel járt. S hogy az esti előadások be-

vételi után a nagy bérlet dacára is meg kellene buknia a színház igazgatónak, arra nézve beszédes a következő adat. Októberben volt a bevétel 4834 frt 50 krajczár, a mely összegből a négy vasárnap 2241 frt 75 krajczárt ért. — Ezek nélkül tehát — midőn a kevésbé kényes islésű tömegek érnek rá színházba menni, a bevétel volt 2592 frt 75 krajczár. Ekkora összegből pedig Aradnál jóval kisebb városban sem lehet egy hónapig társulatot fenntartani a bérleti összeg megfelelő részletet hozzáadva is. Az igazgató tehát nem ok nélkül hivatkozott a mostoha viszonyokra, melyek egy időre a vidéki színház pangását okozták.

* Fáy Szeréna szerződése. A bécsi Deutsches Volkstheater igazgatósága felbontotta Fáy Szeréna kérésére a szerződését s helyébe az első drámai szerelmes szerepekre Schweghofer Paulát, a ring-színház művésznőjét szerződtette a jövő év szeptember elsejétől fogva. Fáy Szeréna ismét a budapesti Nemzeti Színház tagja lesz.

* Olcsó könyvtár. szerkeszti Gyulai Pál, kiadta a Franklin-Társulat. A népszerű vállalatnak ismét nyolcs kötet (364—371) hagyta el a sajtót, a következő eredeti és fordított művek. A Dobócy család írta: Pálffy Albert. Ára 60 kr. Alarcón Péter. A botrány ára 80 kr. Gabrielle, színmű öt felvonásban, írta Augier Emil, franciából fordította ifj. Szász Béla; Ára 40 kr. A kapitány leánya, Puskin Sándor regénye, oroszából fordította Ambrozovics Dessz; Ára 40 kr. Descartes emlékezete, írta Thomas, franciából fordította és jegyzetekkel ellátta Ráos Lajos; Ára 30 kr. A magyar Irodalom főirányai, írta, Riedl Frigyes; Ára 30 kr. — Folt, mely tisztít, a modern drámai költészet kitűnőségének Échegaray Józsefnak négy felvonásos drámája spanyolból fordította Patthy Károly; Ára 30 kr. A papa, vigjáték három felvonásban, gróf Teleki-jutalmat nyert pályamű, írta Berók Árpád; Ára 20 kr.

SPORT.

+ Vadászat. Soly mossy Lajos br. hosszúesői birtokán a hó 23-án nagy vadászatot rendez, melyre sokan lesznek hivatalosak.

TÁVIRATOK.

Milán a fővárosban.

Budapest, decz. 23. (Saj. tud. táv.) Milán exkirály Fejérmegyéből, hol Zichy Jenő gróf vendége volt, jövet a fővárosba érkezett, hol négy napig időzik az „Angol királynő” szállóban s innen Biharba megy vadászni.

Zendülés Nagyvarsányon.

Nyiregyháza, decz. 23. (Saj. tud. táv.) Nagyvarsányon a bíróválasztásnál zendülés volt. A csendőrség a zendülők közé lőtt s egy embert megölt, hármat pedig súlyosan megsebesített. A tusában egy csendőr is életveszélyesen megsebesült.

Elintéztett inzultus.

Marmarossziget, december 23. (Saj. tud. táv.) Szépfaludi szerkesztő és Juger közötti inzultust lovagiasan elintézték.

Stambulov bűnpöre.

Szófia, decz. 23. (Saját tud. táv.) Stambulov bűnpörében Sallabassov miniszter azt vallja, hogy Stambulov Bonetist és Tufekcsievét mondta gyilkosának. Kirov újságíró szerint Stambulov egy bizalmasa szövetséget és pénztámogatást ígért, ha Kirov felelősséget vállal Stambulov életeért. E két emberrel szemben Michaikow, ki a büntetkor szolga volt a macedonial bizottságnál, azt állítja, hogy a gyilkos pár napig a bizottsági házában időzött. A tárgyalásra Stambulovné nem jött, mert beteg volt.

Meghiúsult karácsonyi meglepetés.

Berlin, december 23. (Saj. tud. táv.) A Börsenzeitung azt a hírt közölte, hogy Miguel pénzügyminiszter le akar mondani és így karácsonyra meglepetéseket várhatunk. Ez a hír azonban nem tarthat hitelességre számot.

Cuba függetlensége.

Madrid, december 23. (Saj. tud. táv.) A mai minisztertanács Cleveland üzenetével foglalkozott s elhatározta, hogy diplomáciai uton választ nem küld Washingtonba.

Forradalom.

Madrid, december 23. (Saj. tud. táv.) Noveldában a csendőrök tíz forradalmárból álló bandát szétzavartak. Hét forradalmárt megöltek. Soknál dinamitbombát találtak.

Pisztolypárbaj.

Stuttgart, december 23. (Saj. tud. táv.) Wangenheim báró követségi titkár és Uexküll Gilebrand gróf hadnagy tegnap pisztolypárbajt vívtak. Az első veséjébe, az utóbbi altestébe kapott lövést.

Hírek Adenből.

Aden, december 23. (Saj. tud. táv.) Deladami Antal és Kemény Endre báró utjukról levélben írják, hogy cap gvarda fuinál három olasz hajó legénysége kirándulván, a szomali négerok áldozatai lettek.

Adenben mult héten a czápák négy szomali gyermeket telfaltak.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktétele.

Gyenes Lajos ország jelentése. Budapest, december 23.

Gabonaüzlet: Buzát ma is gyengen kinaltak, a vételkedv szintén gyenge volt, s az irányzat változatlan maradt. Alig kelt el pár ezer méterméssa busa gyenge napi áron.

Határidőüzlet: Amerikából szálladó árfoiyamokat jelentettek s nálunk teljesen változatlanul indult az üzlet s közepes forgalom mellett zárlatig úgy is maradt.

Zárul 12 órakor:

Osi buza	8.18 — 8.19
Tavaszi buza	8.18 — 8.19
Busa május—júniusra	8.96 — 8.97
Tavaszi tengeri	6.91 — 6.92
Osi tengeri	6.77 — 6.78
Tavaszi zab	11.90 — 11.40
Osi zab	
Tavaszi rozs	
Osi rozs	
Tavaszi repese	

Ertéktesde: Csekély forgalom mellett változatlan.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	872.50
Magyar hitelrészvény	407.50
Osztrák államvasút	857.50
Lombard	
Jelszólog hitelbank	
Rima-Murányi	
Villamosvasút	
Déli vasút	

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

December 23.

Hiszott sertésárak: L Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (sulyban) — krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) — krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban) — krig. Fialat könnyű (páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. (pár nként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krig. Közép (páronként 220—220 kilogramm sulyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. II Magyar szedett: Nehéz (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. Sertés-létaszám: 1896. évi december hó 18-án volt készlet 5060 darab, 1896. évi december hó 19-én

felhajtattott 119 darab, 1896. évi december hó 19-én elszállítottatott 479 darab. 1896. évi december hó 21-én maradt készletben 4700 darab. A hiszott sertés ületirányzata: Változatlan.

Szorzózat.

December 23.

Mai jegyzéseink: Készára nagyban ayers szesz 60 forint 50 krajczár, krosinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter %, beledérve 35 frt fogyasztási adót Szárított moslók 5 frt 20 kr. méterméssánsként.

Budapesti gabnatétele.

Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. Budapest, december 23. d. n. 5 óra.

Buza bányási új	7.90 — 8.45
Buza tiszavidéki	8.05 — 8.50
Buza postvidéki	8. — 8.45
Buza fejérmeg, ei	8. — 8.45
Buza báoskal	8.10 — 8.55
Rozs új, elsőrendű	6.85 — 6.70
Rozs új, másodrendű	6.60 — 6.65
Arpa takarmány	4. — 4.35
Arpa égetni való	5.10 — 5.90
Arpa sörfőzsdei	6.50 — 8. —
Zab	5.70 — 6.30
Tengeri bányási	8.45 — 4.20
Tengeri másnemű	8.30 — 8.40
Káposzta-repoze bányási	11.75 — 12.25
Köles	5.30 — 5.60
Buza március—április	8.17 — 8.18
Buza szeptember—október	
Buza május—június	
Rozs szeptember—október	6.78 — 6.79
Tengeri május—június	8.90 — 8.92
Tengeri július—augusztus	
Tengeri októberre	
Zab március—április	5.90 — 5.95
Zab szeptember—október	
Káposzta-repoze augusztus—szeptember	11.35 — 11.45

Aradvárosi színház.

Bérlet szűnet. Bérlet szűnet.

Csütörtökön, 1896. december 24-én

Mátyás király kalandja.

Történelmi szimű dalokkal, 3 felvonásban. Irtá: P. Szathmáry Károly.

Kezdete 3 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

T E A

T E A

T E A

T E A

ÉS

R U M

R U M

R U M

R U M

Igen fontos

vendéglősök, kávéháztulajdonosok és nagyobb családoknak

ajánljuk

3 liter tartalmu üvegkosarakban Demyon kitűnő

JAMAICA RUM-unkat

3 frt 50 kr. előleges beküldése vagy utánvéttel — ingyen csomagolás mellett.

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú üzlete ARADON. 1666

Gyártmányaim

világszerte jónak és olcsónak vannak elismerve!

Nickel Remontoir 3 frt 50 kr. Ezüst Remontoir 6 frt. Anker Remontoir Spirál Brequet 15 kő 10 frt, 18 kővel 1 Chatonnal „Glashütte” rendszer 12 frt. Ébresztő anker menet, világító L. minőség 1 frt 70 kr.

Szabályozó:

1 napi ütő szerkezet 5 frt 75 kr.
10 „ „ „ 8 „ 50 „

Képes árjegyzékek órákról, láncokról, arany és ezüst-neműekről a legfinomabb minőségig ingyen és bérmentve. Meg nem felelő áruk kicseréltetnek vagy az ár visszatérítették. 1616

Karecker Jenő, óragyár,

Bregens 146, a bodeni tó mellett.

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS.

Hirdetmény.

Magyarát hegyközség ujonnan szerkesztett szabályrendeletének intézkedéséhez képest ezen hegyközség választmányi tagjainak hegybírónak és hegyi jegyzőnek 3 évre való választása a községházánál f. hó 29-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni, mely választásra a t. szőlőbirtokosság tisztelettel meghívatik.

Magyarát 1896. évi december 20-án.

1812

A hegykapitány.

Félszázad óta

kitűnőnek elismert 1603

Arany érem Dr. Siehulski-féle Pécs 1888. Érdem érem Tomcsavár 1889.

Arckonocs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandolakorpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása] és szépségnek előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. 1 üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsá és sárgájszinben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanu tapadva annak kellemes szint ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

legezésesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büszödésük eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a fogusra is legjótékonyabb halást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-Szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillet szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozditja s emeli annak friss üde, kinézését. Kivánatra nütadarabok ingyen adatnak Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes s színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán, Aradon Gutóri Földes Kelemen gyógyszerésztárában.

Tömör arany jeggyürüim 3 frttól feljebb.

Karácsonyi ajándékul

ajánlom rendkívül diszes választékul

ékszer-, arany-, ezüst- és zsebóra- raktáramat csodálatos olcsó áron

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe és kérem nagyérdemű látogatásával megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

Weinberger Ferencz,

Arad, Andrassy-tér, a »Központi szálloda« palotájában.

1865

Minden tárgy a m. kir. fő-fémjelző-hivatal által hitelesítve.

Minden tárgy irásbeli jótállás mellett adatik el.

Újdonságok, alkalmi ajándékok.

3261/1896.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél a ujonnan szervezett 800 frt. évi fizetés szabad lakás s ellátással javadalmazott árvaházi igazgatói állás betöltendő lévén, azokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám folyó évi december hó 31-ig bemutassék.

Pályázati feltételek:

A magyar nyelv teljes bírása fedhetlen jellem, tanítói oklevél s három évi tanítói gyakorlatnak ugyanannak igazolása, hogy a pályázó a háziipart, kertészetet és az éneket is tanítani képes.

Arad, 1896. nov. 28.

Salacz Gyula
királyi tanácsos
polgármester.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

101721/50045/CV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok az üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherára raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mihez t. című közönség czenel meghívatik

Pécs	állomáson	december 15-én.
Bpest	"	18-én
Újvidék	"	21-én
Kecskemét	"	21-én
Brassó	"	21-én
Kolozsvár	"	22-én
Miskolcz	"	22-én.
Zágráb	"	22-én.
Arad	"	22-én.
Kassa	"	23-án
Szeged	"	23-án
Csaba	"	23-án
Bpest ny. p. u.	"	28-án.
Pozsony	"	28-án.
Pápa	"	29-én
Debreczen	"	29-én.
Eszék	"	29-én

Budapest, 1896. november hó 31-én.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. Miniszer Ur 1896. évi december hó 14-én 75.547 sz. a. kelt rendelete folytán a csucsi állami kőbánya- és közüző-telep tűzifa szükséglete szállításának 1897. évre legendő biztosítása céljából 1897. év január hó 30-ik napjának déli 12 órájára a csucsi áll. kőbánya és közüzőtelep halmágy-csúcsi állomás mellett levő bányavezetőségi irodájában tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az egy évi tűzifa szükséglet mintegy 100—120 vasuti kocsi rakományt tesz ki s a halmágy-csúcsi vasuti állomásra való bérmentes szállítás iránti ajánlat csak jó minőségű anyagra, lehetőleg tölgy-hasábfára teendő.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi szállítás elvállalására vonatkozó 100 kocsi rakomány tűzifa vállalati költsége után számítandó és az általános fel-

tetelekben előirt 5%-nyi bánatpenzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap déli 12 órájáig a nevezett bányavezetőséghez anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó szállításra vonatkozó részletes feltételek a nevezett bányavezetőségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Halmágy-Csucs 1896. évi decz. hó 19. 1698

A bányavezetőség.

Hirdetmény.

A nagymélt. belügyi m. kir. miniszteriumnak 107810/896. szám alatt kelt in tézvénye alapján közhírré tesszük, hogy a dohány beváltásra kiküldött bizottság Aradon 1897. évi január hó 4-től február hó 18-ig bezárólag működni fog.

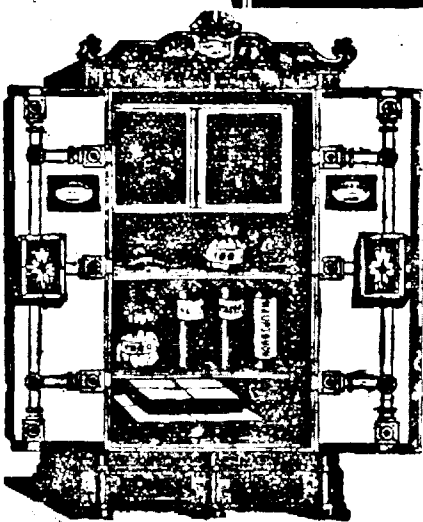
Arad, 1896. december 16.

A városi tanács.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszeriumok s államvasutak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

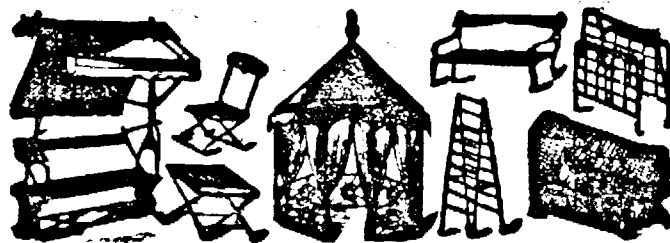
pénzszekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek, vasbútor és pénzszekrények gyári raktára. SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Asonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

Karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

osaládok, szabók és cipészek részére.

Mindenemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kö-lékek. 581

SINGER L. S.

SINGER L. S.